

Uitspraak nr. 93 van de Verbondscommissie Samenloop inzake "garageverzekering of autoverzekering V"

Betreft: garageverzekering / wa-motorrijtuigverzekering

Partijen: Verzekeraar A
en
Verzekeraar B

Verzekeraar A en verzekeraar B hebben zich ter verkrijging van een uitspraak van de Verbondscommissie Samenloop tot deze commissie gewend ter beslechting van een geschil dat tussen partijen is gerezen.

Feitelijke gegevens

Mevrouw X, gemachtigd bestuurster van een in eigendom aan Y toebehorende auto, merk Porsche, heeft deze auto ter reparatie naar Autobedrijf Z gebracht en kreeg een leenauto van het garagebedrijf mee. Mevrouw X heeft als bestuurster van deze leenauto een aanrijding veroorzaakt waarbij een derde schade opliep. Voor het garagebedrijf was een garageverzekering van kracht bij verzekeraar A. Voor de Porsche was een wa-motorrijtuigverzekering gesloten bij verzekeraar B.

Partijen verschillen van mening over de vraag wie dekking dient te verlenen.

Het geschil

In zijn memorie van eis stelt verzekeraar A onder meer:

"Verzekeraar A treedt op als "garageverzekeraar" van Autobedrijf Z. Een auto van dit bedrijf werd uitgeleend aan een zekere X wiens eigen auto in reparatie werd gegeven aan de garage. Rijdend in de leenauto van de garage veroorzaakt X een aanrijding waarbij een derde schade en letsel opliep. Verzekeraar A heeft deze derde tegen cessie schadeloos gesteld. De eigen auto van X is WA(-M) verzekerd bij verzekeraar B. Deze verzekering geldt ook voor vervangende auto's indien het verzekerde object in reparatie is. De polis van verzekeraar A kent een keiharde "Na-u-clausule", reden waarom verzekeraar A zich tot verzekeraar B heeft gewend met verzoek om restitutie van de door verzekeraar A tegen cessie aan derden betaalde schade. Wij verzoeken u zich uit te laten over de vraag welke maatschappij, verzekeraar A of verzekeraar B, in het kader van de samenloop uiteindelijk voor de schade dient op te komen."

Vervolg 97UIT/1972 - 2

In zijn memorie van antwoord stelt verzekeraar B:

- “1 Het is juist dat X, als gemachtigd bestuurster van de bij verzekeraar A WAM-verzekerde Renault, schade heeft veroorzaakt. Deze auto had zij te leen gekregen van het bij verzekeraar A verzekerde garagebedrijf, toen haar eigen auto, te weten een Porsche, daar in reparatie was.
- 2 Verzekeraar A is als WAM-verzekeraar op grond van art. 6 WAM aangesproken door de benadeelde en heeft de schade aan de auto van de benadeelde tegen cessie uitgekeerd. Van de cessie werd mededeling gedaan op 30 mei 1994 ten einde de levering compleet te maken. Voor zover verzekeraar B bekend is werd de overige schade niet tegen cessie geregeld, althans daarvan werd geen akte van cessie overgelegd, noch werd daarvan mededeling gedaan.
- 3 Verzekeraar A meent dat verzekeraar B dekking zou moeten verlenen omdat de Porsche ten tijde van de reparatie bij verzekeraar B verzekerd was. De polis van verzekeraar B kent namelijk een dekking voor een vervangend motorrijtuig (art. p). Deze polis kent echter een uitsluiting indien er een beroep kan worden gedaan op een andere verzekering al dan niet van oudere datum (art. s). Naar de mening van verzekeraar A kent de polis van verzekeraar A een zogenaamde hardere “na-u-clausule” dan de polis van verzekeraar B. De polisvoorwaarden van verzekeraar A zijn niet aan verzekeraar B ter inzage gegeven (niet in de correspondentie, noch waren zij bijgevoegd bij de memorie van eis), zodat verzekeraar B zich daaromtrent alle rechten voorbehoudt.
- 4 Verzekeraar B heeft zich op het standpunt gesteld dat de redactie van de clausule niet ter zake doende is. De dekking voor de vervangende auto is onder de polis van verzekeraar B geen WAM-dekking; de vervangende auto werd ook niet aangemeld bij de RDW. De verzekering bij verzekeraar A is wel een WAM-dekking op grond waarvan verzekeraar A rechtstreeks aanspreekbaar was. Verzekeraar A is door hun betalingen, op grond van art. 284 K, in de rechten van hun verzekerde getreden en voor zo ver nodig door de cessie ook in de rechten van de benadeelde(n).
- 5 Verzekeraar A kan voor zo ver zij rechten bezit, deze niet te gelde maken jegens verzekeraar B. Immers, verzekeraar B is geen rechtstreeks aanspreekbare WAM-verzekeraar in deze. Bovendien kan verzekeraar A ook geen indirect regres nemen. Verzekeraar A kan namelijk ook X niet aanspreken omdat art. 15 WAM daaraan in de weg staat. Verzekeraar B merkt daarbij op dat zij slechts aanspreekbaar is voor zo ver haar verzekerde aanspreekbaar is. X mocht immers te goeder trouw aannemen dat de door haar geleende auto WAM-verzekerd was en zij is geen verzekeringneemster, terwijl de polisredactie niet is toegestaan volgens de WAM. De uitsluiting is daarom niet tegen te werpen aan de benadeelden en dus ook niet aan X en daarmee aan verzekeraar B.
- 6 Voor zover er dus al dekking zou worden verleend door verzekeraar B, quod non, kan zulks geen effect hebben omdat de wet regres dwingendrechtelijk (art. 16 WAM) aan de WAM-verzekeraar, i.c. verzekeraar A, verbiedt en verzekeraar B niet rechtstreeks aanspreekbaar is.
- 7 Uw commissie heeft reeds eerder een dergelijk geval beoordeeld en kwam daarbij tot de conclusie dat de WAM-verzekeraar, om bovengenoemde reden, geen regres kan nemen op de verzekeraar van de in reparatie zijnde auto (uitspraak 76), waarop verzekeraar A gewezen is.

Vervolg 97UIT/1972 - 3

- 8 Los van het voorgaande moet ook uit de aard van de dekkingen voortvloeien dat de WAM-polis van het schadeveroorzakend voertuig primair dekking dient te bieden. Het is immers de plicht van de eigenaar/kentekenhouders om zijn auto's WAM-verzekerd te houden. Indien met de aldus verzekerde auto (in dit geval de auto van de garage) schade veroorzaakt wordt door een gemachtigd bestuurder, dan dient deze schade voor rekening van de WAM-verzekeraar te komen. De subsidiaire dekking op de in reparatie zijnde auto geldt naar haar aard slechts als vangnet voor degene die zijn auto wel verzekert en een auto leent van een onverzekerde garage. Ook andersom werkt dit zo. Indien een monteur schade maakt met de auto van een cliënt, dan dient de verzekeraar van de auto van de cliënt voor de schade op te komen en niet de garageverzekeraar. Die biedt immers ook slechts dekking voor het geval er een onverzekerde auto bij de garage ter reparatie wordt aangeboden (zie uitspraak 67 van uw commissie)."

In reactie op de Memorie van Antwoord stelt verzekeraar A:

- 1 In confesso.
- 2 Wij zijn WA(M)-verzekeraar van het schadeveroorzakende motorrijtuig en zijn in die hoedanigheid aangesproken. Wij konden de tegenpartij niet laten wachten op de uitslag van een dekkingsgeschil tussen ons en verzekeraar B en hebben derhalve de schade - steeds tegen cessie - vergoed. Ook bijv. op 04-07-1996 schreven wij dit aan verzekeraar B. Alle akten van cessie kunnen aan verzekeraar B worden gezonden. Laat het dispuut hierover niet de zaak gaan beheersen. Het gaat om de vraag welke maatschappij, verzekeraar A of verzekeraar B, uiteindelijk dekking dient te verlenen. Daarvoor is de zaak aan de Verbondscommissie Samenloop voorgelegd.
- 3 Hier staat de kern van het geschil.
Verzekeraar A heeft de letterlijke tekst van haar **KEIHARDE** na-u-clausule aan verzekeraar B bekend gemaakt. Door verzekeraar B werd nimmer een specimen van de polisvoorwaarden/clausule gevraagd. In goed vertrouwen mag in verzekeringsland, een vak van Heren (en Dames), er toch van worden uitgegaan, dat met een citaat uit de polis/clausules niet wordt gesjoemeld. Verzekering is een zaak van de uiterste goede trouw.
- 4 Verzekeraar A vindt de tekst van beide na-clausules ter zake doende. Verzekeraar A mag (uiteraard niet naar schade lijdende derden in verband met niet toegestane WAM-uitsluitingen) clausules opnemen welke de verzekeringsdekking nivelleren of zelfs uitsluiten.
Zoals in dit geval!
Verzekeraar B geeft nu eenmaal WA-verzekeringsdekking voor een vervangend motorrijtuig. Dat kentekens voor vervangende motorrijtuigen niet worden aangemeld bij de RDW is irrelevant. Denk ook aan de WAM-Strik. De na-u-clausule van verzekeraar B (art. s) is niet van het keiharde karakter zoals verzekeraar A die clausule voert.
- 5 Verzekeraar A is van mening dat de schadelijdende partij mag aanspreken wie hij wil. De schadeveroorzaker bijvoorbeeld en - al of niet rechtstreeks - diens WA(M)-verzekeraar als deze WA(M)-dekking biedt voor vervangende motorrijtuigen. Als verzekeraar A als aangesproken verzekeraar, de schade tegen cessie vergoedt heeft zij een (dezelfde) titel tot verhaal van de schadelijdende partij verworven en kan zij zich tot verzekeraar B wenden.

Vervolg 97UIT/1972 - 4

- 6 Wij herhalen: de schadelijgende partij kan de veroorzaker aanspreken, de veroorzaker kan zich tot zijn (WAM)-verzekeraar wenden (WAM-Strik). Als verzekeraar A de rechten van de schadelijgende partij verwerft kan zij zich tot de schadeveroorzaker c.q. diens WA(M)-verzekeraar wenden.
- 7 Wij achten uitspraak 76 niet van toepassing nu de "posities" anders liggen. Anders dan de verzekeraar in die uitspraak heeft verzekeraar A een clause in de polis welke inhoudt, dat de uitgeleende auto niet WA-verzekerd is doch slechts excedent dekking biedt.
Verzekeraar A is van mening, dat in geval van secundaire dekkingen haar na-u-clause een sterkere reikwijdte heeft dan die van verzekeraar B en verwijst terzake naar uitspraak 81.
- 8 Men zou ook anders kunnen redeneren. Zowel lener als uitlener hebben een dekking. Het is billijk, dat bij uitlenen "om niet" de lener zijn dekking aanspreekt, i.c. dus verzekeraar B. Zeker kan het ook andersom werken.

De tekst van de clause waarop verzekeraar A zich beroept luidt als volgt:

Met voorbijgaan aan hetgeen anders in de verzekeringsvoorwaarden mocht zijn bepaald, wordt met betrekking tot de onder dit hoofdstuk omschreven motorrijtuigen de verzekering geacht aan de door of krachtens de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen (WAM) gestelde eisen te voldoen. Indien de aansprakelijkheid, die onder deze verzekering is gedekt, evenwel tevens is gedekt onder een andere polis, al dan niet van oudere datum, of daaronder gedekt zou zijn, indien de onderhavige verzekering niet zou hebben bestaan, dan loopt de onderhavige verzekering slechts als excedent boven de dekking, die onder de andere polis is verleend, of verleend zou zijn, indien de onderhavige verzekering niet zou hebben bestaan.

Deze clause geldt o.m. voor auto's die ten tijde van de gebeurtenis eigendom zijn van het bedrijf van de verzekeringsnemer. Deze clause stond destijds niet in het polisboekje maar werd apart geclauseerd. De tekst van de clause werd ook in de brief d.d. 30-05-1994 aan verzekeraar B medegedeeld. De conclusie is, dat auto's van het bedrijf WA(M) verzekerd zijn maar worden uitgesloten van dekking als er sprake is van een andere verzekering welke dekking biedt, i.c. de verzekering bij verzekeraar B."

Verzekeraar B vult de Memorie van Antwoord aan met het volgende:

"Wij hebben kennis genomen van de polisvoorwaarden en zijn daarbij tot de conclusie gekomen dat clause waarop verzekeraar A een beroep doet geen betrekking heeft op het onderhavige geschil.

Naar wij aannemen baseert verzekeraar A haar standpunt op artikel c. Deze clause heeft betrekking op motorrijtuigen die in gebruik zijn gegeven aan de directieleden van de garage en/of de echtgenoten van de betreffende directieleden en waarvan de eigendom elders rust.

In dit geval gaat het echter om een auto van de garage die in gebruik is gegeven aan een cliënt (geen directielid of echtgenote terwijl de eigendom van auto wel bij de garage rust).

Vervolg 97UIT/1972 - 5

Derhalve geldt voor dit voorval artikel d van de voorwaarden van verzekeraar A, zodat duidelijk is dat er in het geheel geen sprake is van enige subsidiaire, secundaire of excedentdekking voor schade, veroorzaakt met een door de garage aan de cliënt uitgeleend voertuig. Kortom, verzekeraar A biedt primair dekking en verzekeraar B biedt slechts subsidiair dekking op grond van art. s van de voorwaarden van verzekeraar B.

Derhalve dient het bovenstaande aanvullend te worden opgenomen in het verweer van verzekeraar B."

Overwegingen van de commissie

Dit geschil is als samenloopgeschil door verzekeraar A aan de commissie voorgelegd overeenkomstig artikel 2 lid 2 van haar reglement op grond waarvan de commissie dit geschil in behandeling neemt.

De commissie stelt vast dat voor de beoordeling van dit geschil de volgende door partijen gehanteerde polisbepalingen van belang zijn:

Verzekeraar A:

- Het hoofdstuk Aansprakelijkheid Motorrijtuigen vangt aan met de bepaling: "Met voorbijgaan aan hetgeen anders in de verzekeringsvoorwaarden mocht zijn bepaald, wordt met betrekking tot de onder dit hoofdstuk omschreven motorrijtuigen de verzekering geacht aan de door of krachtens de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen (WAM) gestelde eisen te voldoen." (WAM-strik);
  - artikel a: de verzekerden zijn: "de eigenaar, de bezitter, de houder, de gemachtigde bestuurder (onderstreping: Commissie Samenloop) van het motorrijtuig alsmede de personen die daarmee worden vervoerd."
  - artikel b: "de verzekering geldt voor motorrijtuigen die ten tijde van de gebeurtenis eigendom zijn van: de verzekeringnemer;"
  - de sinds 1 januari 1994 van kracht zijnde clause, waarin in aanvulling op het bepaalde in hoofdstuk Aansprakelijkheid Motorrijtuigen is bepaald dat: "indien de aansprakelijkheid, welke onder deze verzekering is gedekt, tevens is gedekt onder een andere polis, al dan niet van oudere datum, of daaronder gedekt zou zijn, indien de onderhavige verzekering niet zou hebben bestaan, dan loopt de onderhavige verzekering slechts als excedent boven de dekking, die onder de andere polis is verleend, of zou zijn, indien de onderhavige verzekering niet zou hebben bestaan".

Verzekeraar B:

- definitie motorrijtuig: artikel p: "Een niet aan de verzekeringnemer toebehorend gelijksoortig motorrijtuig dat het onder a. vermelde vervangt gedurende de tijd waarin dat voor reparatie en/of onderhoud tijdelijk buiten gebruik is";
- WAM-strik: Inleiding voorwaarden Aansprakelijkheidsverzekering Personenauto: "Met voorbijgaan aan hetgeen anders in de verzekeringsvoorwaarden mocht zijn bepaald, wordt deze verzekering geacht aan de door of krachtens de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen (WAM) gestelde eisen te voldoen."
- artikel q: "Verzekerden zijn de op het polisblad vermelde verzekeringnemer, de bezitter, de houder, de bestuurder en de passagiers van het motorrijtuig, alsmede hun werkgever indien hij krachtens artikel 6:170 van het Burgerlijk Wetboek aansprakelijk is."

Vervolg 97UIT/1972 - 6

- artikel r: "Tot ten hoogste de daarvoor op het polisblad genoemde verzekerde som per gebeurtenis, dekt de verzekering de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de verzekerden voor schade aan personen en zaken veroorzaakt door of met: het motorrijtuig;"
- artikel s: "De verzekerde heeft geen aanspraak op dekking indien: met betrekking tot een vervangend motorrijtuig een beroep kan worden gedaan op een andere verzekering al dan niet van oudere datum;"

De commissie stelt vast dat verzekeraar A rechtstreeks door de benadeelde is aangesproken op grond van artikel 6 WAM en dat verzekeraar A als WAM-verzekeraar de schade aan de benadeelde heeft vergoed. Verzekeraar A betaalde tegen cessie en is mitsdien in de rechten van de benadeelde getreden.

De commissie stelt voorts vast dat de in de polisvoorwaarden van verzekeraar A opgenomen uitsluitingen en beperkingen - waaronder de (harde) na-u-clausule - op grond van artikel 11 en 15 juncto 16 WAM niet aan de benadeelde respectievelijk de bestuurder (niet-verzekeringnemer) kunnen worden tegengeworpen. De commissie concludeert derhalve dat de garagepolis van verzekeraar A dekking biedt voor de met de leenauto van de garage veroorzaakte schade.

De commissie overweegt vervolgens dat voor het antwoord op de vraag of verzekeraar A verhaal heeft op verzekeraar B beslissend is of de benadeelde ook verzekeraar B op grond van artikel 6 WAM rechtstreeks had kunnen aanspreken. De commissie is van oordeel dat zulks het geval is. Ook verzekeraar B was, anders dan hij stelt, WAM-verzekeraar. De commissie komt tot dit oordeel op grond van de volgende overwegingen:

1. de bestuurster van de vervangende auto is volgens artikel q van de aansprakelijkheidsvoorwaarden als verzekerde aan te merken;
2. de vervangende auto is volgens artikel r van de aansprakelijkheidsvoorwaarden juncto artikel p van de algemene voorwaarden als een motorrijtuig aan te merken in verband waarmee de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de verzekerden conform de WAM wordt gedekt (WAM-strik);
3. de na-u-clausule in artikel s, zo al teniet gedaan door de WAM-strik, kan in ieder geval op grond van artikel 11 en 15 juncto 16 WAM niet aan de benadeelde, respectievelijk de bestuurster (niet-verzekeringnemer) worden tegengeworpen.

Conclusie

De commissie concludeert dat de veroorzaakte schade zowel onder de garageverzekering van verzekeraar A als onder de wa-motorrijtuigverzekering van verzekeraar B valt, zodat er sprake is van samenloop van dekking van aansprakelijkheidsverzekeringen. Dit geschil dient derhalve geregeld te worden conform artikel 1 van de "Overeenkomst inzake samenloop van aansprakelijkheidsverzekeringen" zodat ieder zijn deel draagt naar evenredigheid van het bedrag waarvoor ieder afzonderlijk had kunnen worden aangesproken.

Vervolg 97UIT/1972 - 7

Bindend advies

Partijen hebben zich tot de commissie gewend ter verkrijging van een bindend advies. De commissie geeft als bindend advies dat iedere partij zijn gedeelte van de schade voor zijn rekening neemt, waarbij de commissie voor de berekening van dat gedeelte verwijst naar de in artikel 1 van de "Overeenkomst inzake samenloop van aansprakelijkheidsverzekeringen" gegeven verdeelsleutel, die geënt is op de verdelingsregeling in artikel 7.17.2.24a NBW.

Aldus is beslist op 26 juni 1997 door mr. D.F. Richters, mr. S.A.M. Brugman, mr. P.P. Roerink en mr. M.J. Tolman, leden van de Verbondscommissie Samenloop, in tegenwoordigheid van mw. mr. W.H. Quaedvlieg-Meijer, secretaris.

De voorzitter

De secretaris

mr. D.F. Richters

mw. mr. W.H. Quaedvlieg-Meijer